

Chunka Kanchisniyuq Chunka Tawa Yupaypa Pakasqa Willakuynin - Yupay Pusaq

Orqho

Jeff Pippenger

2026-04-05

Pedropaq Transfiguración Orqoqaqa karqa Paniumwan cruzwan chawpipi; huk siq'ipinataq, Pedroqa kachkan Cristo ministerionpa qallariyninpi bautizakusqanwan, hinallataq ministerionpa tukukuyninpi triunfal yaykuynin qhipamanta. Chay kinsa waymarkakuna—bautismo, orqo, hinaspa triunfal yaykuypa tukukuynin—señalasqa kanku hanaqpachamanta Taytapa kinsa kutin rimarisqanwan. Juan 12-pi kimsaka kutinqa karqa griegokuna Jesusta maskhashaqtin. Bautismoqa 9/11-mi, orqotaq Paniummanta versículo dieciséispa domingo ley kamachikuy kama historiapin. Pedropaqqa Panium karqa, chaymanta orqo, hinaspa triunfal yaykuypa tukukuyninkama, chayqa karqa Cristo iskay kutita hatunchasqa kananpaq manaraq.

Kunanqa almaymi llaqsasqa kashan; hinaspa, ¿imataq nisayman? Taytáy, kay horasmanda salvayway; ichaqa kayraykunmi kay horaman hamurqani. Taytáy, sutiykita hatunchay. Chaymantataq hanaq pachamanta huk rimay hamurqa, nispá: Ñam sutiya hatuncharqani, hinaspataq yapamanta hatuncharisaq. Chayrayku runakuna, chaypi sayaspa uyarisqankuna, nirqaku illapaq kasqanta; wakinkunataq nirqaku huk angelkuna payman rimarisqanta. Jesusqa kutichispa nirqan: Kay rimayqa mana noqaraykuchu hamurqa, aswanqa qankunaraykum. Kunanqa kay pachapa juicioyninmi; kunantaq kay pachapa kamachiqnin qarqosqa kanqa. Hinaspa noqa, allpamanta hoqarisqa kaspá, llapa runakunata noqaman aysasaq. Kaytataq nirqan mayqin wañuyninwan wañunanmanta reqsichispa. Juan 12:27–33.

Levítico iskay chunka kimsayuqpiwan Pentecostés p'unchaykuna tiempowan muyuchisqa siq'ipi, qallariyninpi kinsa puriykuna kan, chaymantataq pichqa p'unchaykuna qatinqin; tukuyinpi ima hinallataq kaq señal-markan kan. Chay señal-markakunapura kimsa chunka p'unchaykuna sacerdotekunapa tiemponta rikuchin, chaymi trompetakunapa rayminpi tukukun. Trompetakunapa raymin, Cristopa hanaqman wichariynin tawa chunka p'unchay discipulonkuna-man uyapura yachachisqanmantapacha kawsarimusqan qhepata, hinallataq pampachanakuy p'unchaypas, Levítico iskay chunka kimsayuqpi siq'ipa tukuyinpa kinsa puriykunanta rikuchin. Chay kinsa puriykuna qhepanta pichqa p'unchaykuna qatin, Pentecostésmanpas, Tabernáculos raymimanpas. Hanaqpachapi Tayta Diospa kimsay kutin rimariyninqa karqan Griegokuna, domingo ley tiempopi Babiloniamanta waqyachisqakuna-man rikch'akuqkuna, Jesuswan tinkuyta maskhashaqtin, chaymanta ñawpaqta. Domingo ley manaraq chayamuptinmi Jesusqa chakata patapi señalta hoqarisqanta sut'inchán. Kay pachapa 9/11 p'unchaypi paypa k'anchayninwan achikyachisqa karqan, hinaspataq domingo ley p'unchaypipas yapamanta achikyachisqa kan.

Cesarea Filipino, mayqinchus Panium sutiuyuq, kimsa kaq horam; Cesarea Maritima-taq chakatasqa horapi isqun kaqmi, maypachachus Babiloniamanta llusqsimunaykipaq waqyakuynin waqyasqa kan. Chakata manaraq chayamuchkaptin, Paniumpa profetiku historiankupi kashaspa, Pedroqa

urqupi kashan, ichaqa manaraq atipanakuy yaykuypa tukukuyninmanta ñawpaqta. Paniumqa chayraqmi versículo chunka suqtaqpi chakata kama chayan. Paniumpi Pedroqa Levitico iskay chunka kimsayoqpa waqra tuta raymipa kimsa patmanta historianta manaraq ñawpaqpi kashan: waqaychanakuy, hanaq pacha wichariy, hinaspa pampachakuy. Pedroqa sacerdotepa kimsa chunka p'unchaw sapaq yachachisqanpi kashan.

Simónqa Pedroman tukupun Paniumpi, chaymanta huk puriyllata urqu patapi charin manaraq atipay yaykuy chayamunankama. Chay atipay yaykuyqa chunka sipaskunamanta rimayta rikuchin. Pisqallam kasarakuymán yaykun, hinaspa kimsa kutin rikuchi señalmanta Pentecosteskama pisqa p'unchayqa atipay yaykuypa qallariyninmi. Qallarin trompetakunapa fiestapi, ichaqa chay señalanqa kimsa señalkunapa huñuyninmanta ruwasqam. Huklla señal hinaqa, Nashvillepa contra ataceta trompetakunapa fiestawan reqsichin. Chisi waqyaypa willakuyninqa chayraq takyachisqa kanqa, hinaspa pisqa yuyaysapa sipaskunapa procesionninqa chay rurayta qallarin, mayqinchus cruzpa wañuymán, pampasqa kayninman, kawsarimuyninman pusaq, chaymi domingo ley kasqa.

Pedroqa Paniumpi kashanmi, Nashville llaqtapa nina rumpukuna nisqa willakuyta allinchashan, manaraq trompetakunapa raymin waqyasqa kanman chay willakuypa hunt'akuyninpi. Payqa profétic munaymanta ñawpaqta urquman rinanmi tiyan, imaraykuchus urquqa triunfal yaykuymanta ñawpaqpi karqan. Abrahamqa manaraq urquman rinanpaq sutin tikrasqa karqan, hinallataq Pedroq sutinpi Paniumpi tikrasqa karqan, manaraq urquman rinanpaq. Urquqa Pedroq pruebanninga kachkan manaraq Nashville llaqtapa nina rumpukunamanta willakuy hunt'akunankama. Chay hunt'akuyqa kimsakaqmi, litmus pruebata hina, maypichus runapa kaynin rikuchisqa kan kusikuyta otaq p'inqakuyta hina.

457 a. C. watapa puchukayninqa Raphiawan Paniumwan chawpinpi tukukun; Génesis qanchis chunka qanchisniyuq t'aqapi kawsaq pactoq rimayninqa Raphiawan tinkun, Mateo chunka suqta t'aqapi Mateo chunka suqta pactoq rimaynintaq Paniumwan tinkun. Paniummanta Pedro urquman rin, imayna Abrahamqa Isaacpa sacrificionman risqa hinata. Pedropa siq'inpa urquninqa Abrahampa pacha siq'in urqunwan tinkun.

Abrahampa ñanpa señalananka kimsa punchawkuna karqan. Triunfal yaykuypiqa iskay disipulokuna cachasqa karqanku huk asnota apamunankupaq, Cristota aparinanpaq; hinaspataq Abrahampa rayninpiqa, paypa kimsa-punchaw puriynin qallarin iskay kamachinkunata akllakusqanwan, hinaspa huk asnowan, Isaacta haywanapaq yantata aparinanpaq. Pedroq pusaq utaq soqta punchaw puriynin orqomanqa Abrahampaqa kimsa punchawmi karqan. Paniumpi Pedroqa orqo ñawpaqpi kachkan, hinaspa Jerusalénman yaykuy qallarinanpaq asnopa paskasqa kaynin ñawpaqpin kachkan; chaypin Abrahampa kimsa punchawnin qallarisqa karqan. Triunfal yaykuypiqa Cristo Olivos Orqopi sayarqan, Jerusalénrayku waqaspataq; chaynapi Dioswan ñawpaq literal Israelpa traton-nintin rimanakuy tukukuyninta señalarqan. Pedroq orqonqa triunfal yaykuy ñawpaqpin kachkan; Cristopa orqonqa triunfal yaykuy ukhupin kachkan; Abrahampa orqonqa yaykuypa tukukuyninpin kachkan.

2026 wataqa chawpi pacha akllanakuykunam, maypim Bibliaq profecianpi soqtaq qhapaq suyuq iskay pachak pichqa chunka watayuq kaynin ancha k'anchayniyuq kamachikuyninta raymichakun.

Chay raymi, profeciaq chawpi tupanakuy hina, Antiochus Hatunwan 207 a.C. watapi tupakun, Raphiawan Paniumwan chawpipi kaq hina, mayqenchus 457 a.C. watamanta qallarispas iskay pachak pichqa chunka watakunapa tukukuyninta señalan.

Kunan p'unchaykunapi qhawarisunchik chunka hukniyuqmanta iskay chunka iskayniyuq capítulo kama tawa siq'ikunaña kaykuna, kaykunaqa kunankama kichasqa kasqankuta, (ichapas wakin ejemplokunapas kanman) kunanqa The Desire of Ages nisqapi chay capitulokunatam hap'iykuchkanchik. Capítulo chunka hukniyuqqa The Baptism nisqam, capítulo iskay chunka iskayniyuqqa Imprisonment and Death of John nisqam. Juanqa qallariypi hinallataq tukukuypipas kachkan, capítulo chunka qanchisniyuq, chawpi capítuloqa Nicodemus nisqam.

Nicodemoqa Señorman hamurqan paywan rimanakuyma yaykunanpaq yuyarispa; ichaqa Jesúsqa cheqaq kaypa saphi kamachiyninkunata rikuchirqa. Nicodemota nirqan: Manam yachaymanta yuyayllachu aswan munanki, aswanqa espíritupi musuqmanta paqarisqaykitam munanki. Manam munayniykiqa curiosidadniyki hunt'asqa kananpaqchu, aswanqa musuq sonqoyoq kaypaqmi. Hanaq pachamanta musuq kawsayta chaskiytaqa tiyan, chayraqmi hanaq pachapi kaqkunata allinta chaninchayta atinki. Kay tikray manaraq pasaptinqa, llapa imata musuqyachispa, noqawan atiyiniymanta otaq kachamusqaymanta rimanakusqaykiqa manam ima salvanapaq allinpaqchu kanqa.

Nicodemoqa uyarirqanmi karqan Juan Bautistaq willakuyninta arrepentikuymanta, bautismomantawan, hinallataq runakunata rikuchispa Chay Hamuqman, paymi Santo Espírituwan bautizanta nipa. Pay kikinmi musyarqan judíokunap ukhupi espírituwanmanta pisiy kasqanta, hinallataq hatun tupuypi llumpay sonqoyoq kaywan kay pachapa munayninkunawan kamachisqa kasqankuta. Payqa suyaspam karqan aswan allin kaq estado-ta Mesías hamuyninpi. Ichaqa Bautistaq sonqota maskaq willakuyninqa mana atirqanchu paypi huchamanta chiqap yuyaychasqapa sayariyta rurayta. Payqa karqan huk sinchi fariseo, allin rurasqankunamanta hatunchakuspa. Achka runakunan yupaychasqa karqan kuyapayakuyninrayku, templo servicota yanapananpi qhapaq maki kasqanraykuwan, hinallataq Diospa favorninpi seguro kashasqanta yuyarqan. Mancharisqa rikurqan huk reinota yuyaykuspa, chayqa ancha ch'uyallaña karqan, kunan kay kasqanpi payqa mana rikuyta atinmanchu. El Deseado de Todas las Gentes, 171.

The Desire of Ages nisqapi chawpi kaqninqa Nicodemuspa mirayninpi tariyku, paymi rikuchin Adventismoman qhipa qayayta, pachallapi huk pachak tawa chunka tawa waranqa sellasqa kaqkunapa mirayninpi. Payqa huk laya runakunata rikuchin, paykuna uyarisqanku Cristopa ñawpaq hamuq willakuqpa willakuyninta, ichaqa mana yachasqankuchu paykunapa Laodicea hina kayninkuta.

“Nicodemowan rimanakuypiq, Jesúsqa qespichiypa planonta, hinallataq kay pachaman hamusqan ruwanasnintapas sut'incharqan. Qhipa rimayninkunapiqa manam mayqinpi pas payqa chayhina hunt'asqa, sapa puriyllapi, hanaq pacha qhapaq suyu herenciatata chaskiqkunapa sonqonkupi ruwakunan llank'ayta willarqanchu. Ministerioynin qallariyninpiñataqmi cheqaq kayta kicharirqan Sanhedrinmanta huk runaman, aswan allinta chaskiq yuyayman, hinaspa runakunapa churakusqa yachachiqninman. Ichataq Israelpa

umalliqninkunaqa manam k'anchtachu allin simiwan chaskirqanku. Nicodemusqa cheqaq kayta sonqonpi pakarqan, kimsa wata tukuytaqmi pisilla rikuy atina rurun karqan.” The Desire of Ages, 176.

Juanpa willakuynin chaymanta Cristopa bautizakuyninpi Diosman manchakuymanta ñawpaq angelpa willakuyninta rikuchirqan. Juanpa willakuyninqa Laodiceaman willakuy karqan, iñiyiniyoq chaninchasqa kaymanta, chay willakuypis Cristopa bautizakuyninpi kallpachasqa karqan, hinallataq Jonespa Waggonerpa willakuyninpi 1888 watapi Laodiceaman willakuy karqan. Cristopa bautizakuyninwan 1888 watapas rikuchirqan Laodiceaman willakuypa chayamunta 9/11 p'unchaypi, chayqa tukukun Raphiawan Paniumwan chawpi chawpipi.

Nicodemo sutinqa “runakunapa atipaynin” nisqanta, hinaspa iñiypi chaninchasqa kayqa selloq willakuymi, Juanpa willakuyninwan chayamurqa, bautismopi kallpachasqa karqa, hinaspa Nicodemopa chawpi tuta Cristowan tinkusqanpi sut'inchasqa karqa. Ishkay chunka iskayniyuq kapitulopi nisqan hina, Juanpa wañuyninmi yachachisqankunaman reqsichin hoqarisqa kananpaq señalta, chaymi llapa runakunata Payman aysanqa. Bautismoqa iskaynin karqa, 9/11 hinaspa julio killapa chunka pusaqniyuq p'unchaynin, 2020 watamanta diciembre killapa kimsa chunka hukniyuq p'unchayninkama, 2023 watakama; bautismoqa wañuyta rikuchin (2020), pampasqa kayta (kimsa p'unchay huk kuskan) hinaspa kawsarimuyta (diciembre 31, 2023). Chaymanta chawpi tuta tinkuy, maypichus runakunapa atipaynin rikuchisqa kashan yapamanta naceykusqa hina, Laodiceapa ñawsa kayninmanta Filadelfiapa iskay chunka-iskay chunka rikuykayninman. Chaymantataq Cristopa rurasqankuna qawarichisqa kanku señalta hoqariy hina.

Abrahampaqqa Cristopa rurasqan Juanpa siq'inpiqa Isaacpa sacrificiusqanwanmi tupayan. Pedropaqqa siq'iq lamarpa ladonpi Cesarepi tukukun, Cesarea Maritimapi, isqon horaqpi; chaypim cruzqa llapa runakunata waqyan iñiyan justificaciónpa atipayninman, chaymi kinsa kaq angelpa willakuynin. Kinsa kaq angelpa willakuyninqa Islampa kinsa kaq ay pa willakuyninmi, chayqa 9/11 p'unchawpi chayamurqan Balaampa ñawpaq tinkusqanpi Islampa asnonwan; chaymantataq octubre 7, 2023 p'unchawpi iskaychasqa maqanakuykuna literal hatun allin hallp'apa contra, hinaspataq iskay kaq maqanakuy Nashvillepi, Balaamqa purichishaqtin Islampa asnonta uvas chakra-kunata purispa, ñawpaq literal hatun allin hallp'a hinaspa kunan espiritual hatun allin hallp'a chawpinta. Kinsa kaq maqanakuyqa terremotomi, utqaylla hamuq domingo kamachikuy. Chaypim Isaacqa haywasqa, chaypim Juanpa discipulonkunaqa—hatun achka runakunapa unanchaqnin, yurac p'achakunata martiriupa qispichisqanpi chaskiqkuna—uyarirqanku hinaspa rikurqanku estandartepa rurasqankunata. Génesis, Mateo, hinaspa The Desire of Ages qelqakuna chawpi kaqnin-kunaqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa sellosqan hinaspa mana judío runakunapa waqyasqanmi reqsichin.

Cristoqa Nicodemoman qhawachisqan sut'inchayqa wayra rurayninmi karqa, chay rurayninqa mana rikuy atisqa kaptinpas.

Nicodemoqa manaraqmi pantasqa karqan, chaymi Jesusqa wayrata llamk'achirqan imata niyta munasqanta sut'ichananpaq: “Wayraqa maymanchus munan chaymanmi wayran, qanmi ichaqa uyarinki unquyninta, ichaqa manam yachankichu maymantachus hamun, nitaq maymanchus rin; chayhinam Espíritu-manta naceq llapa runapas.”

“Wayraqa sach’akuna ramasninkunapi uyarisqa kachkan, raprakunatawan t’ikakunatawan suysuchispa; ichaqa mana rikuy atisqachu, manataq pipas yachanachu maymantachus hamun, maytataq richkanpas. Chayhinallataqmi kashan Santo Espíritu sonqoman rurayninwan. Mana aswan sut’inchay atisqachu imaynatachus wayra puriyininkuna sut’inchasqa kayta atinman chaymanta. Huk runaqa ichapas mana atinmanchu ninqa allinta mayqan pachapi, mayqan cheqepipis, otaq tukuy imakuna tikrakuy ruwaypi kasqankuta qatiykachayta; ichaqa chayqa mana qhawachinchu pay mana tikrasqa kasqanta. Imayna mana rikuy atisqa yanapayninwan wayra hina, Cristoqa sapa kuti sonqopi llamk’ashan. Pisiy-pisiylla, ichapas chaskiqman mana yuyarisqa hina, sonqopi churakun umallikuykuna alma-ta Cristoman aysananpaq. Chaykunaqa chaskisqa kay atinku paymanta unanchaspa yuyaymanaspa, Qelqakuna Santa-kunata leespa, otaq kawsayniyuq willakuqpa siminta uyarispa. Chaymantataq, Espíritu aswan chiqan waqyayninwan hamuqtin, almaqa kosisqa sonqowan Jesusman kikinta qoykun. Askha runakunaq kayta sutichanku usqhay tikrakuy nispa; ichaqa kayqa Diospa Espirituyninpa unay munakuyninmanta llusqisqanmi,—paciente, unay-unchay suyakuywan qatiq ruway.”

“Wayraqa kikin mana rikuy atina kaptinpas, rikusqa hinaspa musyakusqa ruwaykunata ruwan. Chayhinallataq Espirituq alman patapi llamk’asqanqa, qespichiq atiyininta musyaq runaqa sapa ruwayninpi rikuchikunqa. Diospa Espiritu sonqota hap’iqtin, kawsayta tikran. Huchallikuq yuyaykunaqa anchuchisqa kanku, mana allin ruraykunaqa saqisqa kanku; munakuy, pisi sonqo kay, hinaspa thak kaymi phiñakuy, envidiakuy, hinaspa atipanakuypa rantinpi hamunku. Kusikuyqa llakikuypa rantinpi hamun, uyapa rikch’aynintaq hanaq pachapa k’anchayninta rikuchin. Mana pipas qhawanchu llasaqa oqarichiq makita, nitaq qhawananchu hanaq lawpa kanchay wasikunamanta k’anchay uraykamusqanta. Saminchakuyqa hamun imaynachus fe nisqawan almaqa kikinta Diosman entregakuspa. Chaymantay chay atiyiniyoq, mayqen runapa ñawinqa mana rikuy atinchu, Diospa rikch’ayninman hina musuq kayta kamarin.” *The Desire of Ages*, 172, 173.

9/11-pi qhepa para qallariyku phuyu ch’iqchiyta qallarín. 9/11-pi Islam, Bibliaq willakuyninpi “inti lloqsimuymanta wayra” nisqa hina rikuchisqa, chayamurqan pachak tawa chunka tawayuq waranqa akllasqakunapa sellakusqan qallarisqan hina. Qhepa paraqa, huk willakuy kasqanrayku “qori wirina” nisqa, Zacariaspa iskay qori t’uyumantan uraykamusqan hina rikuchisqa, Laodiceapi qanchis p’unchayniyuq Adventista runakunata wanakuyma waqyasqanta qallarín. Santo Espirituq wayranmi qelqasqa tukuy imakunata yachachiy llamk’ayninta qallarín, hinaspa Jeremíaspa ñawpa ñankuna willakuyninta apaykachaspataq ñawsa Laodicea runakunapa sonqonkuman rimarin. Nicodemoman Santo Espirituq llamk’ayninmanta rikuchisqa, aswan sut’ita nisqa, “hukmanta hukman,” “hanaq pacha qhapaq suyuta herenciaata chaskiyta munaykuqkunapa llapa sonqonpi rurasqa kanan necesariom llamk’ay.” Kay rurayqa Cristoq nisqanman hina wayraq rurayninwan kikinchasqa karqan, chay ruraytaq “inti lloqsimuymanta wayra” pacha ukhupi pasakun, chaymi 9/11-pi chayamurqan. Isaíasqa kay kikin pachallatataq sinchi wayramanta rimaykunawan rimarin.

Tupuywan hina, wiñariqtin lloqsisqanmanta, paywan rimanakunki; inti lloqsimuy wayra p’unchawpi sinchi wayranta hark’an. Chayraykun Jacobpa huchan pichasqa kanqa; kaymi llapa rurun huchanta apanankupa; altar rumiikunata llapanta q’ataq rumikuna hina ñut’usqa ruraspa, sach’a wak’akuna hinallataq malkikuna manañam sayanqachu. Isaías 27:8, 9.

Profetakunapas qhepa p'unchaykunapi hukllachasqa kasqankuta rikuchinku, hinaspataq Isaiaspas "sinchi wayran" Juanpa ch'aqway wayrankunami, huk pachakama hark'asqa kachkanku pachak tawa chunka tawa waranka runakunata sellasqankukama. Isaiaspas sinchi wayran inti llusqsimuymanta wayrami, paypa willakuyninpi "sayachisqa" nisqa, Juanpa willakuyninpi hark'asqa. Juanpa ch'aqway wayrankuna Diospa llaqtan sellasqa kanankukama hark'asqa kachkanku, Isaiaspas inti llusqsimuy wayrantataq reqsichin chay pacha hina, maypichus "Jacobpa hucha mana allinkaynin" "pichasqa" kasqa. Hebreo simipi "pichasqa" nisqaqa pampachasqa, hucha rayku allinchakuyta rurachisqa ninmi. Juanpa sellasqanmi Ezequiel qanchisniyuq p'unchaw qillqapi isqun kaq kapitulowan hukllam, hinaspataq Jacobpa mana allinkaynin pichasqa kasqanwanpas hukllam. Jerusalén llaqtata purispa waqaqkunaman, llakikuqkunaman señalta churaykuq angelmi inti llusqsimuymanta wichariq angelqa.

Chaykunamanta qhipataq rikurqani tawa angelkunata kay pachapa tawa k'uchunkunapi sayashaqa, kay pachapa tawa wayrakunata hap'ishaqa, ama wayra phukunanpaq kay pachapi, ni qochapi, ni ima sach'apipas. Hinaspataq rikurqani huk angelta inti llusqsimuymanta wichariqta, kawsachiq Diospa sellonta apaqa; paytaq sinchi qapariyninwan waqyarirqan chay tawa angelkunaman, pikunamanmi qosqa karqan kay pachatawan qochatapas ñak'arichinankupaq, nispa: Ama ñak'arichiychikchu kay pachata, ni qochata, ni sach'akunatapas, ñawpaqta Diosniykupa kamachinkunata urkunankupi sellosqaykama. Apocalipsis 7:1-3.

Angelqaqa Cristomi, paymi wicharirqan chusku chunka p'unchay discípulokunata uyapura yachachisqan tukukuyninpi, Pentecostés pacha kachkaptin; hinallataq Levitico iskay chunka kimsayniyuqpi trompetakunapa rayminpi wicharin, kimsa chunka p'unchay uyapura sacerdotekunata yachachisqan tukukuyninpi, paykunataq kimsa chunka yupaywan sut'inchasqa kanku.

2026 wataqqa chawpi p'unchay akllaykunam, chay akllaykunataqa ñam profetikus waymarkakuna hina takyachisqaña kanku. Mana Demócratakuna 2020 watapi akllayta suwaspaqa, Trumpqa mana Romaq watuchayninta hunt'achwanchu karqan. Romaq watuchayninqa kaymi: pusajñiqmi, ichaqa qanchisniyoqmantaqmi. Chay watuchayqa Trump-ta riqsichin uywaq rikch'ayninpa rantinchasqan hina, payqa sapa kuti pusajñiq hina llusqsimun, ichaqa qanchisniyoqmantaqmi. Daniel qanchis kaqpi, pagano Romaq chunka waqrakunamanta kimsa waqrakuna hurqusqaña kanan karqan uchuy waqra wicharinanpaq. Chaypim papal Romaqa qanchis huk waqrakunapa chawpinmanta pusajñiq hina llusqirqan, ichaqa pagano Romamantam paqarirqan, imaraykuchus qanchisniyoqmanta kanan karqan. Daniel pusaj kaqpiqa Medo-Persia kamachiynin iskay waqrawanmi rikuchisqa karqan, chaymantataq Greciaqa huk waqra karqan; chay p'akisqa kaspa tawa waqrakunata paqarichirqan. Chaynaqa, Roma hamunanpaq ñawpaqta qanchis waqrakunan kashan, hinaspa Romaq uchuy waqranqa pusajñiqmi. Kananmi huk testigokunapas kanku Romaqa sapa kuti pusajñiq hina llusqisqanmanta hinaspa qanchisniyoqmanta kasqanmanta, ichaqa chay watuchaypa aswan hatun qhawariyninqa Apocalipsis chunka qanchis kaq kapitulum.

Kaymi yuyaymi yachayniyuq. Qanchis umakunaqa qanchis urqukunam, maypi warmi tiyashan. Chaymantapas qanchis reykunam kanku: pichqaqa urmamunkuña, hukñataqmi kan,

huktaq manaraq hamunichu; hamuspanqa pisilla pacha qhiparinan tiyan. Kaq karqa, kunantaq mana kanchu nisqa animalpas paymi pusaqñiqin, qanchisniyuqmantaqmi, chinkaymanmi rin. Apocalipsis 17:9–11.

Suwasqa 2020 watay akllayqa huk akllayta willakuq markachay hina reqsichirqa. Kay chiqaq kayman iskay ñiqin willakuqmi Presidente Carterwan kashan. Reaganqa ñawpaq kaqmi karqan chay presidentekunamanta, chaykunam Trumpman pusaykuq, payqa qanchismantapuni pusaq kaq kasqanrayku, Roma llaqtapa rikchayninta ruwaspa. Reaganqa ñawpaq kaqmi karqan pusaq presidente-kunapa sutinpi, pacha tukukuymanta 1989 watamanta pacha. 1989 wataqa Daniel chunka hukniyuqpi, hukmanta tawa versokama hunt'asqa karqan, chaymi aswan qhapaq presidente-paq willakuyninta rikuchin. Reaganmanqa ñawpaqta hamurqa chay pacha kama aswan mana allin presidente tukuy historiapi. Carterqa kamachiyta saqerqa Islam-pa krizisnin mana allinchakusqa. Tawa chunka qanchisniyuq watakuna qipaman Trumpqa kunan pacha allinchashan chay sasachakuqta, Democrat Carterpa Reaganman saquesqanta. Ñawpaq kaq hinaspa alfa Reagan Republicano kaspas, tukukuypi hinaspa omega-pi Republicano-ta rikch'achisqanrayku, Trumppas heredananta karqan huk Islam-pa krizista, ñawpaq Democrat presidente ruwasqanta, mayqinchus willakuq kamachikuyninrayku chay pacha kama historiapi aswan mana allin presidente kanan karqan. Obamaqa, chiqaqpuni, tukuy chay willakuq rikch'ayninkunata hunt'arqa, hinaspa Bidenpas. Reaganpa qhepa kaqta rikch'achinanpaq, payqa manam pusaq kaqlatachu, aswanpas soqta kaqtapas rikch'achinan karqan. Chayta ruwaspa, Judá ayllupa Leonninmi akllaykunata kamachiyta hap'anan karqan, mana allin presidenciakunapa huk qatita takyachinapaq, chaykuna Trumpmanta ñawpaqta iskaynin kutipi hamuq. Akllaykunaqa willakuq markachaymi, hinaspa 2026 wataqa pusaq kaq presidente-paq chawpi akllaykuna, mayqinchus qanchismantapuni pusaq kaq.

Estados Unidos nisqapa iskay pachak pichqa chunka watayuq siq'inqa 1776 watapi qallarin, hinaspa 2026 watapi tukukun. 457 a.C. watamanta iskay pachak pichqa chunka watayuq siq'inqa 207 a.C. watapi tukukun, chunka hukniyuq chanta chunka pichqayuq versiculokunapa chawpinpi, Raphia ch'aqway hinaspa Panium ch'aqway ukhupi. Raphiaqa profecía nisqapi Génesis chunka qanchisniyuqpi circuncisiónpa pactonwan tupachisqa kachkan, Paniumtaq profecía nisqapi Mateo chunka suqtayuqpa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa pactonwan tupachisqa kachkan. 2026 watataq 207 a.C. watanwan tupachikun, chunka hukniyuq chanta chunka pichqayuq versiculokunapa chawpinpi—Raphia hinaspa Paniumpa chawpinpi, chaymi Diospa ñawpaq aqllasqa llaqtawan pactonpa chawpinpi, hinaspa Diospa qhipa aqllasqa llaqtawan pactonpa chawpinpipas kachkan.

Pachak iskay chunka pichqayuq wata liniakuna, 207 ñawpaq Cristo paqpa chaupipi tukukuq, hinaspa 2026 watapi tukukuq, tupanku pachak iskay chunka pichqayuq wata ñak'ariy liniaman, mayqan qallarin Roma llaqta nina ruphasqa kaptin wata 64-pi. Chaymanta qallaripa, qhapaq mana riqsisqa runaqa qanchis wata hamuq chinkachisqa kaymanta willakuykunata Jerusalén llaqtapi tiyaqkunaman willarqa. Qanchis chunka wata chayamusaqtin, Jerusalén chinkachisqa kaptin, Diospa iglesian masht'asqa karqan, hinaspa paykuna allin willakuyta tukuy pachaman mast'arqanku. Chay pachallapi, Efeso iglesiaqa kawsarimusqanmanta Pentecostés willakuyta

willakuspa kashaqtin, Esmirna iglesiapi rikuchisqa ñak'ariy qallarikurqan; imaraykuchus, profetik munakuyninrayku iskaynin iglesiakuna huk pisi pacha parallelta purinanku karqan. Pabloqa profetik Efeso iglesiapa umalliqninmi karqan, ichaqa iskaynin historiakunamanta qillqarqan.

Ñuqaqa Antiokiapi, Iconiopi, Listrapi ima qatiykunata, ñak'ariykunata muchurqani chaykunata yachanki; hayk'aqta qatiykunata muchurqanipas, Señorqa llapallanmantam qispichiwararaq. Arí, Cristóbal Jesuspi diosman hina allin kawsayta munaspa kawsakuq llapankutaq qatiykunatam muchunqaku. 2 Timoteo 3:11, 12.

A.T. Jonesqa reqsichin iskay pachak pisqa chunka watakunata, wata 64manta qallarispá 313 watapi Edicto de Milánman tukukuqta, reqsichin. Chay watakunapi Diospa llaqtanpa contranpi qatiykachayqa Roma paganam rurasqa karqan, ichaqa Esmirna iglesiaman willakuyqa chunka p'unchawkunata reqsichirqan, chaykunam chay pacha qatiykachaykunamanta aswan manchaylla sinchi qatiykachayta rikuchin.

Ama manchakuychu ima ñak'ariykunatapas ñak'arinki chaykunamanta: qhawariy, supayqa wakinniykichikta karcilman wisq'achinqa, prueba rikusqa kananpaq; chunka p'unchawkama ñak'ariyniyok kankichik. Wañunaykikama ñiypi sutinchayasqa kay, hinaptinga kawsay corona-ta qosqayki. Apocalipsis 2:10.

Chay ñakariypa pacha, Diocleciano nisqa Emperadorwan rikuchisqa, chunka watakuna karqan, 303 watapi qallarispá 313 watapi tukukuspa, chaypacha Hatun Constantino nisqa Emperador kamachisharqan, imaynachus 321 watapi ñawpaq domingo kamachiypi kasharqan, hinallataq 330 watapi Roma llaqtata inti lloqsiymanwan inti yaykuymán rakirqan. 313 wataqa profecía nisqaman hina Milan llaqtapi diplomático kasarakuywan señalasqa karqan, maypichus Constantino nisqa Emperador (Occidente nisqapa kamachiqnin) Flavia Julia Constantia sutiyuq kуска-pananta Licinio-man kasarachirqan, paymi Emperador karqan romano imperiopa inti lloqsiy lado-ninta (utaq manaraq chayman tukunanpaq kaqta) kamachiq. Chay kasarakuyqa símbolo hina tukusqa karqan, Constantino 330 watapi qhapaq suyu-ta inti lloqsiymanwan inti yaykuymán rakispan.

Neropa 250 watayuq pachaqa qallarín qanchis watayuq pachawanmi, chay pachaqa qallarínpas tukukunpas huk muyuywanmi, mayqinchus kay pachapa tukukuyninta rikch'achin. Chay pachapa tukukuyninpi karqa sapaq chunka wata ñak'ariy qatiykuna. Chay pachaqa qallarín Éfeso pacha tiempopi, chaymanta cubrirqa Esmirnapa historia, Constantínpa iglesia allinchasqa amañayniyuqman chayaqkama, maypichus Pérgamopa iglesia chayarqa 313 watapi.

Chay chunka qanchis watakuna 313manta 330kama, Raphiawan Paniumwan willakuy historiapi huk tinkuyninta tarinku, maypichus 217 a.C. watapi maqanakuywan 200 a.C. watapi maqanakuywan chunka qanchis watakuna chawpipi t'aqasqa kachkan. Raphia maqanakuypiqa Ptolemy atiparqan, ichaqa Panium maqanakuy manaraq chayamuchkaptinmi payqa wañusqaña karqa, chinkasqaña karqa. Chaywanpas payqa 221 a.C. watamanta 204 a.C. watakama chunka qanchis watata kamachirqan. Kimsa siq'ikuna iskay pachak phichqa chunka watayuq, kimsa chunka qanchiswan huñusqa, chayta reqsichinmi 313qa 2026wan tupasqanta.

313qa huk hukllapi kashqa huk sut'i tikray karqan ñak'ariymanta allinta yuyaykuspa yanapana ukkaman; chay hinaqa 313qa huk señal karqan huk profético kasqanmanta tikraypa, imaynatachus chayqa rikuchisqa karqan Smirnamanta Pérgamoman tikrariyninwan. Ñawpaq patapiqa huk diplomático kasarakuywanmi rikuchisqa karqan, chaymi chunka qanchis watamanta qhipaman divorciowan tukukorqan. Iskay kaq patapiqa ñawpaq domingo ley karqan. Inspiración yachachiwanchikmi domingo leymanta ñawpaqta hamusqanta huk wiñay wiñay, paso a paso puriq ruwanakuy, maypichus kanku domingo ley-kuna, chaykunaqa ñawpaqchanku domingo leyta, chay leytataq sut'inchán domingo p'unchawta qamman waqaychasunaykipaq kamachispa, hinallataq Diospa qanchis kaq p'unchaw sábado nishqanta waqaychasqaykimanta qatikachasuspa.

“Sichus ñawiriquqa hamuq pisi p'unchaykunapi maqanakuypi imayna atiyiniyuq kamachikuykuna llamk'achisqa kanqanta entiendenanpaq munan chayqa, ñawpa pacha watakunapi Romaqa kaqlla munasqanman chayanampaq ima ruraykunatapas llamk'achirqan chayta qatiyninmi. Sichus yachanayta munan papakunaq qatipaqquna Protestantekunawan huñusqa imaynataq tratanku chay dogmakunankuta mana chaskiikunataqa, qhawachun imayna espírituwan Romaqa sábado p'unchayman hinallataq waqaychaqninman rikuchikurqan chayta.”

“Kamachiq qhapaq kamachikuykuna, hatun tantanakuykuna, hinallataq iglesiapi kamachiykuna kay pachapi atiyiniyuq kallpawan sayachisqa, chaymi puriq ñan karqan imayna ñawpa wakinkunapa rayminku chay cristianokunapa kay pachanpi yupaychasqa chiqanta chaskinanpaq. Domingo p'unchaw waqaychanata kamachiq ñawpaq llapa runakunapa rikuchisqa medidaqa Constantino paq kamachisqan ley karqan. (A.D. 321.) Kay kamachikuyqa llaqtapi tiyaq runakunata samayman churarqan ‘inti qancha yupaychasqa p'unchawninpi,’ ichaqa chakrapi tiyaq runakunaman saqerqan yapuy llamk'ayninkuta qatiykunankupa. Manaraq qispisqa hinalla ñawpa wakinkunapa kamachikuynin kaspapas, kayqa qhapaq apu umalliqmi hunt'achirqan cristianismo sutillapi chaskisqan qhipaman.” The Great Controversy, 573, 574.

Milán llaqtapi 313 watapi kamachisqa Edictoqa karqan “qhapaqpa kamachisqan edicto”, chaymanta qatiqninmi karqan “llapaq tantanakuykuna hinallataq iglesiapa kamachikuykuna, kay pachapi atiyiniyuq kamachiqa kallpanwan sayachisqa, chaykunaqa karqan puriyninkuna.” Kaykunaqa wiñay puriyninkuna karqan, chaymi apamurqan ñawpaq domingo p'unchaw kamachiyman 321 watapi. Chay puriyninkunamanta hukninmi “iglesiapa kamachikuykuna” karqan, domingo p'unchaw waqaychay hina, “kay pachapi atiyiniyuq kamachiqa kallpanwan sayachisqa.” 1888 watapa pachanqa reqsichin Senadorman senador Blairpa haykuysqan achka domingo p'unchaw kamachiykunata, ichaqa mana maymanpas chayaraqankuchu; ichaqa chay kikin historiapi askha estadokunaq kamachisqan domingo p'unchaw kamachiykunata estadokunallapi sayachirqanku. Kay iskay testigokunaqa reqsichinku 313 watata huk waymark hina, maypichus “qhapaqpa kamachisqan edictokuna”, ejecutivopa kamachiy hina, kay pachapi uywapa historiampi huk tikrayta señalanqa, paymi churasqa kashan dragón hina rimanampaq.

Imaynapacha Estados Unidos nación dragón hina riman, chayqa Biblia willakuypi soqtaq qhapaq suyukunaq tukukuyninman chayan, hinaspataq chayta ruwan kamachisqan qallariyninpi soqtaq

qhapaq suyu hina imayna rimarisqanman hina rimarispas. 1798 watapi, Estados Unidos naciónqa Forasterokunapaq hinaspa Sedición nisqapaq Kamachikunata aprobarqan, chaykunaqa domingo p'unchaw kamachiyta rikch'achirqan. 1798 watapi Forasterokunapaq hinaspa Sedición nisqapaq Kamachikunaqa kimsa purinyuq hatun ruwanakunamanta kimsayuq kaq karqan, chaykunaqa 1776 watapi Independenciaq Willakuyninwan qallarirqan, chaymanta qhipaman Constitución 1789 watapi hamurqan. Chay kimsa purinyuq ruwanakunaqa 313, 321, hinaspa 330 watakunawan tinkunku.

1776, 1789 y 1798 watak llapanmi rimay hina sut'ichasqa ruraykuna karqan, imaraykuchus willakuynin yachachiwanchik nispan: “suyupa rimayninqa kamachiqninpa legislativon kamachiqninpa judicial autoridankunap rurasqankum.” 313, 321 y 330 watakunapas llapanmi Constantino Hatunwan tupaq ñanmarkakuna kanku. Ñawpaq literal Israelpa tukukuynin, hanaq suyu hinallataq uray suyu qhapaqkuna, t'aqanakuywanmi unanchasqa, chaymi 330 watawan rikuchisqa kachkan. Inti lloqsimuyniyuq chawpinpi inti yaykuyniyuq chawpinpi t'aqanakuy, chunka qanchis watakuna ñawpaqta qallarisqa kasarakuypi, Milán Edictopa kasarakuywan qallarisqapi. Domingo kamachiypi Estados Unidosqa pruebay tiempo p'unchayninpa qiruyinta hunt'achisqanñam kachkan, hinaspan Taytanchikmanta t'aqasqa kanqa proféticopa rurananrayku, imayna ñawpaq Israelpa lechewan misk'iwan phaway allpa rikuchisqa karqan hina. Willakuynin ninmi naciónpa apostasianta qatipan naciónpa thuñiyin. Chayqa pasakun Dios gloriosa allpata t'aqaptin, 330 watawan rikuchisqa hina. 313 watapi kasarakusqanmanta, 321 watapi domingo kamachiykuna miraypi ñawpaq kaqman chayanankama, 330 watapi t'aqanakuykama. 1776 wataqa 313 watawan tupachkan, 1789 wataqa 321 watawan tupachkan, 1798 wataqa 330 watawan tupachkan.

330qaqa hinallataqmi 31 ñawpaq Cristo paqarinanmanta Actiumpi maqanakusqamanta 360 watakunapa hunt'asqanpas. Actiumqa Romaq kinsa kaq hark'aynin karqan; chayrayku Domingo kamachiyta rikch'achin, maypichus kunan pacha Roma iskay ñiqinwan kinsa ñiqin hark'ayninkunata atipan. 330 waymark nisqapi Paniumpi maqanakuyqa Actiumpi maqanakuywan huñunakun. 217 ñawpaq Cristo paqarinanmanta Rafiapi maqanakuyqa 2014 watapi Ucraniapi warawan tupachisqa kachkan; hinaspan 2015 watapi Trump ñawpaq kaq umalliq kayman yaykuy kampañanta qallarin, 2020 watapitaq allpa uywaq iskay waqrankuna wañuchisqa karqanku, 2023 watapitaq iskayninku kawsarichisqa karqanku. 2024 watapi cimientokunapa prueban qallarikurqan, hinaspa 2025 watapi pusaj kaq presidentepa profético alianzan papal masinwan, iskayninkuq tinkusqa yaykuyninkuwan señalisqa karqan.

Kaykunakunata qatiq qillqapi qatiykusunchik.